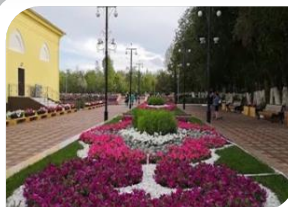

ТЕМІРТАУ МӘДЕНИ НҮСАНДАРЫ

011
T33

T 33

Теміртаудың мәдени нысандары: библиографиялық
жаднама / Теміртау орталық кітапханасы: құраст. К..А.
Жанашева. – Теміртау, 2025. – 28 б.

«Теміртау қаласының орталықтандырылған
кітапханалар жүйесі» КММ
Ақпараттық-библиографиялық бөлімі

Теміртаудың мәдени нысандары

библиографиялық жаднама

Теміртау, 2025 ж.

ОҚЫРМАНҒА

XX ғасырдың бас кезінде Ресейден келген қоныс аударушылар Жауыр шоқысының етегін тұрғылықты мекен-жай етіп, баспана салып, оның атын Самарқанд деп атаған. 1945 жылғы 1 қазанда Самарқанд кенті қала мәртебесіне ие болып, Теміртау деп аталды.

Бүгінде сексен жылдық тарихы бар Теміртау – әлеуметтік экономикалық тұрғыдан дамыған, сәулетіне дәулеті сай үлкен өнеркәсіп орталығы. Теміртау қаласының аумағында қалаға ерекше көрік беретін архитектуралық мәдени ескерткіштер орнатылған. Олар: балалар мен жасөспірімдер театры, қалалық Мәдениет үйінің ғимараты, Ұлы Отан соғысында қайтыс болған теміртаулық жауынгерлерге арналған ескерткіш.

Теміртау қаласының 80 жылдығына орай ақпараттық библиография бөлімі **«Теміртаудың мәдени нысандары»** атты библиографиялық жаднама құрастырды.

Жаднамаға мерзімдік басылым беттерінде жарияланған мақалар енгізілген. Жаднаманы құрастыру барысында «Өлкетану» электронды каталогы, ғаламтор қолданылды.

Тізім 2011-2024 жылдары аралығындағы әдебиеттерді қамтиды.

Қалың оқырман жұртшылыққа арналған

ТЕМІРТАУ МӘДЕНИЕТІ

Теміртау қаласы сәулеті келіскен ғимараттарымен елімізге ғана емес, республикамыздан тыс жерлерге де танымал, шығармашылық ұжымдарымен мақтана алатын мәдениеті жоғары дамыған қала. Теміртаудың бүгінгі жаңарған, жасарған келбеті көз сүйсіндіреді. Жыл өткен сайын ажары ашылып жөндеу, жаңғырту жұмыстары жалғасып, сәулеті келіскен ғимараттар мен жаңа әлеуметтік нысандар құрылысы бой көтерген құрышшылар шаһарына қарасаң, кеуденді мақтаныш сезімі билейді. Қазақстан Магниткасының алып құрылысы мен қаланың даму тарихы бір-бірімен тығыз байланысты. Былайғы жұртқа комбинаттан будақтап шыққан түтіні бар, экологиясы нашар қала болып көрінгенімен мұнда қайнаған еңбек пен мәдени өмірдің жаңалықтар лебі жаныңа шуақ төгеді. Металлургтер қаласында «Құрыш» әдеби бірлестігінің қалыптасуы үлкен мәдениет пен әдебиеттің бастамасы болған. Жұмысшы жастардың шығармашылық ортасында шыңдалған талапкерлер - Қ.Ботанов, М.Оспанов, А.Ақын, Р.Алдашева кейін бірнеше кітаптардың авторы болды.

БАЛАЛАР МЕН ЖАСӨСПІРІМДЕР ТЕАТРЫ

Теміртаудың балалар мен жасөспірімдер театры орын тепкен еңселі ғимараттың өзіндік тарихы бар. Ол алғаш рет Металлургтер сарайы болып салынып, кейінірек Академиялық музыкалық комедия театрының еншісіне тиді. Ол театр Қарағандыға көш түзегеннен кейін оған Неміс музыкалық драма театры қоныс тепті. Неміс театры Алматы қаласына көшірілген соң, ақыры Теміртаудың балалар мен жасөспірімдер театрына бұйырды. **1989 жылы** осы театр құрылып, орда ғимараты қайта жөндеу әрлеу жұмыстарынан өтті. Сөйтіп, 1990 жылы 24 қарашада Л.Петрушевскийдің «Чемодан чепухи» (қоюшы режиссері Ю.Синин) шығармасымен театр алғаш рет сахна шымылдығын түрді. Бірінші театр маусымында келесі спектакльдер қойылған: «Чемодан чепухи», «Ай, да братец кролик», «Без вины виноватые», «Птица горлица», «Маленькие трагедии». Театр труппасының бастауында тұрған актерлер: Авраменко В.М., Иванцев С.В., Коростылева Н.А., Каширина Н.Г., Кашура А.С., Мальцева Н.В., Макслюк М.Н.,

Немирович-Данченко Б.Г.; Сытина Н.К., Саканцев И.П., Шор Н.Я., Кругель А.А. Театрдың құрылуына зор үлес қосқандар қатарында: Коростылев В.Н. -1989-1993 ж. (театр директоры); Юн С.П.- 1995-2004 ж. (театр директоры); Синин Ю. 1989-1994 ж. (бас режиссёр), Соколова Е.А. (бас режиссердің м. а.) 2002-2004 ж.; Долиненко М.М. (бас режиссер 2004-2009ж.); Бас суретшілер: 1989-1991 ж. Осипенко А.И., 1991-1993 ж. Сеницина Л.А., 1994 ж. бастап қазіргі күнге дейін Скокова Л.П. Театрдағы әрбір қойылым сұлулықпен астасып, ізгі армандар мен игі мұраттарға жетуге бағытталып, көрерменнің ыстық ықыласына бөленіп келеді. Театрдың тағы бір табысы, қазақ ертегісін ұлттық нақышта қою мақсатымен театр ұжымы режиссер С.Асқаровты аттай қалап арнайы шақыртыпты. Таңдау қазақ ертегілерінің ішіндегі «Ұр тоқпаққа» түседі. Шығарма оқырманды қызықты оқиғаларымен баурайтын құнды фольклорлық дүние. Бұл ертегіні режиссер С.Асқаров таңдап алғанда ұлттық дүниеге деген құрметті басты назарда ұстап, қазақ ертегісін ұлттық салт-сана, ұлттық құндылықтар мен қазақы заттық дүниелер арқылы шешуге тырысыпты. Режиссер, «Ұр тоқпақ» ертегісінің желісі мен Алдар көсе жөніндегі қызықты оқиғаны қабат алғаны ұтымды. Көрермен бүлдіршіндер «Ұр тоқпақ» ертегісін көре отырып, Алдар Көсе жөніндегі ертегінің желісін қоса тамашалап, шығармашылық үзіліс ретінде қабылдайды. Сахнада қазақтың қыратты даласы бейнеленген үлкен перденің ортасынан қазақы киіз үйдің сұлбасы ойылып, сахнаның қақ ортасына орналасыпты. Қойылымда ерекше қызықты кейіпкерлер Қазан, Дастархан, Ұр тоқпақты бейнелегенде суретші ерекше әдемі әрі қызықты костюмдер үлгісін ойлап тауыпты. Қойылым

қызықты, тартысқа толы күлкілі көріністерімен бүлдіршіндерді күміс күлкіге кенелте білді.

Театрдың жеңісті сәттері: Бірінші Республикалық комедия блищ-фестивалі (Алматы қ. 2001 ж.) , «За мужство и преданность сценическому искусству» арнайы жүлдесі, - «Бүгінгі классика» V Халықаралық фестивалі (2003ж. Украина, Днепродзержинск қ.) «Ең үздік жас актер» номинациясында – артист О.Керімовтың жүлдесі, «Беда от нежного сердца» спектакліндегі рөлі үшін, авторы В.Сологуб., «Бүгінгі классика» VI Халықаралық фестивалі (2006ж. Украина, Днепродзержинск қ.) – «Ең үздік әйел рөлі» номинациясында артист Рыпаева У. (Баян Сұлу рөлі үшін) және «Ең үздік екінші жоспардағы рөлі» номинациясында артист Дроздецский В. (Қодар рөлі үшін), «Махаббат поэмасы» спектаклінде авторы Ғ.Мүсірепов. - «Бүгінгі классика» VII Халықаралық фестивалі (2008ж. Украина, Днепродзержинск қ.) А.Куприннің повесін сахналау бойынша «Яма» спектакліндегі «Әйелдер актерлік ансамблінің тұтастығы үшін» атты қазылар алқасының арнайы жүлдесі. «Бүгінгі классика» VIII Халықаралық фестивалінің «Қарқынды шығармашылық өсуі мен көрермендердің мерекелік көңіл-күйін көтер білуі үшін» атты қазылар алқасының арнайы жүлдесі (2011 ж.) 2007 жылғы 15 Республикалық театр фестивалінде М.Н: Маскалюктің қойылымындағы «Бирюзовое колечко» спектаклі үшін театр Қазақстан Республикасы театр қайраткерлерінің арнайы жүлдесіне ие болды.

ҚАЛАЛЫҚ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ДЕМАЛЫС САЯБАҒЫ

Қалалық мәдениет және демалыс саябағы. «Восток» мәдениет және демалыс саябағы Теміртауда 1979 жылы ашылды. Қаланың байырғы тұрғындарының естелігі бойынша оны ашудың бастамашысы металлургия комбинатының директоры Олег Иванович Тищенко болды. Бастапқыда бұл саябақ балаларға арналып салынды. Оның барміндеттелген, аумағы учаскелерге бөлінген және олардың әрқайсысына қызметкерлеріне қажетті жұмыстарды жүргізу міндеттелген цех тағайындалған еді. Жалпы көлемі 7,414 га. Теміртау қаласы Әкімінің 2002 жылғы 09 сәуірдегі шешімімен «Восток» балалар саябағы «Қалалық мәдениет және демалыс саябағы» КМҚК деп өзгертілген. 2005 жылы 09 желтоқсанда «Теміртау қаласы мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» ММ №41 бұйрығының негізінде Теміртау қаласы мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің Теміртау қаласы әкімдігінің «Қалалық мәдениет және демалыс саябағы» КМҚК деп аталды. Аумағы 14 га. 2 эстрада, 1 балалар алаңы және 1 спорт

нысаны, 36 демалыс объектілері, оның ішінде механикаландырылған аттракциондар орналасқан. Саябақтың территориясында «Ромашка», «Колокольчик», «Юнга», «Карнавал», «автодром Малыш», «Солнышко», «Вихрь», «Мотодром», «Автодром» мен үш ойын павильоны, Аквариум орнатылған. 2008 жылы жаңадан «Гусеница», «Мини-такси», «Ветерок», «Веселый паровоз», «Пират кемесі», ал 2009 жылы «Лабиринт» т.б. аттракциондары сатып алынды.

ҚЫСҚЫ БАҚ

Қысқы бақ қалалық мәдениет және демалыс бағының бір бөлімшесі болып табылады. Ол 1993 жылы 16 қаңтарда ашылған. Александр Свичинский (1991 жылдың сәуірінен – 1992 жылдың желтоқсанына дейін) қалалық саябақта бірегей қысқы бақ салды. Жер көлемі – 2693 м², ғимаратты көлемі 3690,3 м², жалпы көлемі 2578 м² құрайды. Теміртаудағы «Қысқы бақ» жалпы Қарағанды облысының көркі десек артық айтқандық емес. Өсімдіктер кейіннен Алматы ботаникалық бағынан әкелінген. Қазіргі кезде бақта планетаның шөлді аумақтары мен тропикалық және субтропикалық елдерінде ғана өсетін 120 өсімдікті кездестіресіз. Қыстың күні құрауда бұл жердегі экзотикалық өсімдіктер иранбақтай құлпырып тұрады. Рас, мұндай оранжерея еліміздің басқа да қалаларында бар. Бірақ олар тек ғылыми мақсатта ғана пайдаланылады. Ал аумағы 2000 шаршы метрді алып жатқан теміртаулық бақтың есігі келем деушілерге қашанда ашық. «Қысқы бақтағы» флора біткеннің дені Алматы мен Қарағанды ботаникалық бақтарынан әкелінген. Мұнда қала тұрғындары сыйлаған гүлтұқымдары да бар. Сондай-ақ

танымал тұлғалар екен экзотикалық өсімдіктер де жеткілікті. Мысалы, ғарышкерлер Тоқтар Әубәкіров пен Талғат Мұсабаев сауырағаш пен олеандр отырғызған. Мұндағы өсімдік атаулының ішіндегі биігі - құрма пальмасы мен вашингтония. Ал төменде ұйыса өскен традесканция гүлдерінің жанына аялдамай өте шығу тіпті де мүмкін емес. Күтімі өте күрделі гибискус (қытай раушан гүлі) гүлдері де көздің жауын алып, адамды кәдімгідей арбайды. Осыдан отыз жыл бұрын іргетасы қаланған «Қысқы бақтағы» температура 8-10 градустан төмендемеуі қажет. Ол үшін қосалқы жылытқыш жабдықтары орнатылған. Бір таңғаларлығы, бақта жыл сайын банан жеміс береді екен. Жеуге жарамсыз, әрине. Сәндік ағаш сұрпынан: текстильді абака. Сонымен бірге «Қысқы бақтағы» пальма өсімдігі келушілердің көзіне бірден түседі. Отаны Жапония мен Оңтүстік Қытай аумағы саналатын пахлава алғаш рет 2014 жылы гүлдепті. Сол жылдары қысқы бақта жабайы табиғаттың өзінде өте сирек гүлдейтін шеффлера да бүр жарып, келушілер үшін тосын-сый болыпты. Сонымен қатар, оранжереяда зоологиялық бұрыш та бар. Мұндағы құстар мен жан-жануарлар арнайы торда тұрады. Келушілер мұнда тауыс, қоян, кірпі және басқа да жануарларды тамашалай алады.

ОРТАЛЫҚТАНДЫРЫЛҒАН КІТАПХАНАЛАР ЖҮЙЕСІ

Орталық қалалық кітапхана (ОҚК) - Теміртау қаласының барлық кітапханалар жүйесі мен мекемелерінің әдістемелік және үйлестіру орталығы болып саналады. Оқырмандар үшін №4 қалалық кітапхана (бүгінде орталық қалалық кітапхана) **1960 жылы сәуірде ашылды**. Кітапхананың жалпы ауданы 153 м болатын кішкене ғимаратта орналасты, оның оқу залы бар еді, кітап қорының жиынтығы 15187 данадан тұрды. 65 жылдық тарихы бар Теміртау қаласының орталықтандырылған кітапханалар жүйесі КММ директоры **Айгүл Әбдіманаповна Алькеева**.

Қалалық №4 кітапхананың құрылымы мынадай еді: абонмент, оқу залы, көшпелі қор бөлімі. 1959-1960 жж. кітапханашылардың штаты - 5 адам болды. 1965 жылдың 2 сәуірінен бастап кітапхана меңгерушісінің лауазымына *Кускова Фаина Кузьмичнишна* тағайындалды. 1968 жылы БЛКЖО 50 - жылдығына байланысты кітапхана №4 қалалық жасөспірімдер кітапханасының

статусын алды. Көптеген жылдар бойы кітапхана жасөспірімдер арасында мамандық таңдауда үлкен жұмыстар жүргізді. Қалада 1976 жылдың 1 шілдесінен бастап 2 орталық кітапхана жүйесі (ОКЖ) құрылды: Орталықтандырылған көпшілік кітапханалар жүйесі (ОККЖ, оның құрамына орталық кітапхана мен 18 кітапхана-филиалы кірді).

Орталықтандырылған балалар кітапханаларының жүйесі (ОБК және 10 кітапхана-филиалы).

Теміртау қаласының көпшілік кітапханаларын орталықтандыру кезеңіне №4 жасөспірімдер кітапханасы орталық қалалық кітапхана мәртебесін алды және мынадай құрылымы болды: ұйымдастыру-әдістемелік бөлімі, әдебиетті толымдау және өңдеу бөлімі, қызмет көрсету бөлімі, стационарлық емес қызмет бөлімі, бірінғай кітап қоры және өзара бірлесіп пайдалану бөлімі. 1980 жылы өнер бөлімі құрылды. Орталық қалалық кітапхана (ОКК) үлкен Казметаллургстрой тресінің Қазақстан Магниткасының оттегі цехының жұмысшыларымен бірлесе тығыз қызмет етті. Орталық кітапханада 30 көшпелі кітапхана ұйымдастырылды, оларда жыл сайын 1700-ден артық оқырман болып, кітап беру 30 мың данадан асты. Орталық кітапханада (ОК) әр түрлі оқырман клубы, оқырман орталықтары мен бірлестіктер құрылып, жұмыстың басқа да түрлері кеңінен тарады. ОК негізінде «Ровесник», «Планета», «Лира» клубтары, «Муза» музыкалық салоны, «Элегия» әдеби-музыкалық қонақжай бөлмесі, «Кездесу» әдеби-өлкетанулық қонақжай бөлмесі т.б. клубтар жұмыс істеді. Орталық

кітапхананың ақпараттық-библиографиялық бөлімінің қызметкерлері қызықты да көп еңбек етті. Олар анықтамалық-ақпараттық қорды, анықтамалық-библиографиялық аппаратты, өлкетанулық АБА ұйымдастырды.

Теміртау қаласының орталықтандырылған көпшілік кітапханалар жүйесі Қазақстанда мәдени-ағарту мекемелерін оңтайландыру кезінде 1996 жылдың 3 қарашасында Теміртау қаласының Әкімдігінің 1996 жылғы 5 шілдедегі шешімі негізінде таратылды. Кітапханалар жүйесі өзін-өзі басқаруға көшті. 2001 жылдың қазанынан 2006 жылдың наурызына дейін кітапхана директоры В.С. Лукиных болды. Теміртау қаласының кітапханалар бірлестігі өмірінде 2006 жылы айрықша және өзгерісті оқиға болды. 30 мемлекеттік кітапханадан тек 3 ересек тұрғындарға арналған кітапхана мен 2 балалар кітапханасы қалды.

Теміртау қ. мемлекеттік кітапханаларының өміріндегі ең маңызды оқиға - «Теміртау қаласының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» ММ 2006 жылғы 1 наурыздағы № 231 Бұйрығы негізінде дербес кітапханаларды қайта ұйымдастыру және орталықтандырылған қалалық кітапханалар жүйесін (ОҚКЖ) құру болды. Оның құрамына 5 мемлекеттік кітапхана кірді, ал кейін тағы 2 кітапхана ашылды. 2006 жылдың 1 наурызынан бастап Теміртау қаласының орталықтандырылған қалалық кітапханалар жүйесінің директоры болып М.К. Каруля тағайындалды. №1 қалалық кітапхана - орталық қалалық кітапхана мәртебесін алды, оның құрамына 5 бөлім кірді:

кітапханалық процестерді автоматтандыру бөлімі, кітаптарды толымдау және өңдеу бөлімі (КТЖӨБ), ақпараттық-библиография бөлімі (АББ), қызмет көрсету бөлімі, кітапханаларды дамыту бөлімі (КДБ). Теміртау қаласы әкімдігінің 2012 ж. 27 желтоқсандағы №51/11 қаулысына сәйкес «Теміртау қаласының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» ММ құрамынан шығару арқылы «Теміртау қаласының орталықтандырылған кітапханалар жүйесі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі құрылды.

ТАРИХИ-ӨЛКЕТАНУ МҰРАЖАЙЫ

Теміртау қалалық тарихи-өлкетану мұражайы. 1972 жылы 10 ақпанда қалалық депутаттар Кеңесінің атқарушы комитеті Теміртау қаласының мұражайын ашу туралы шешім қабылдады.

1989 жылы мұражай реэкспозицияға жабылды, сол кезде елімізде дағдарыс басталып, мұражай мүлдем жабылып қалды, тек ғимарат пен қор қоймасында жиналған экспонаттар ғана қалды. 1997 жылы қаланың билік органдары мұражайды қайта іске қосуды бастады.

Мұнда директор Наталья Дмитриевна Скорикова бастаған жаңа қызметкерлер келіп, бәрін қайта құрды.

1999 жылы 1 қаңтардан бастап «Мұражай» қалалық мәдениет мекемесі қарағанды облысының әкімі жанындағы «Теміртау тарихи-өлкетану мұражайы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны болып өзгерді. Жоспарлау мен демеу, қаражат берудің жаңа түрлі экспозициялық, жинақтау, ғылыми-ағарту жұмысын кеңейтуге мүмкіндік берді. Мұражайда 10 стационарлық экспозиция, ауысымды экспозициясымен 2 зал және көрме залы бар. Мұражай үйіндегі Теміртау

металлургиялық комбинаты тақырыбына арналған жәдігерлер, фотоқұжаттар қаланың өткен тұрмыс-тіршілігінің куәсі. Мұражай қоры 21250 нан астам экспонатты құрайды, оның ішінде

негізгі қоры 16838. Жыл сайын шамамен отыздан артық көрме ашылып, іс-шаралар мен акциялар өткізіліп тұрады. Мұражайдағы Теміртау металлургиялық комбинаты тақырыбына арналған жәдігерлер, фотоқұжаттар қаланың өткен тұрмыс-тіршілігінің куәсі. Халқымыздың кеңестік заманындағы өмірінің жақсы болсын, жаман болсын тарихы. Сол үшін де қастерлі де, қасиетті, әрі қасіретті тарих.

ТЕМІРТАУ МӘДЕНИЕТ САРАЙЫ

Теміртау мәденет сарайы 1972 жылғы 5 қарашада ашылған. Теміртау Мәдениет сарайы - бұл металлургтер қаласының шығармашылық орталығы. Мәдениет сарайы мәскеулік сәулетшілердің үлгілік жобасы бойынша салынған. Алғашқы директоры – Додь Влидимир Иванович болған. Мәдениет сарайының ғимаратында үш зал бар: 936 адамға арналған көрермендер залы, 200 орынға арналған шағын зал, 600 адамға арналған би залы. Сарайдың жалпы ауданы - 9517 ш.м. жерді алып жатыр. Елу жылдан астам тарихы бар Теміртау Мәдениет сарайы қаламыздағы мәдени-сауық қызметінің орталығы болып табылады. Қалалық іс-шаралардың барлығы – фестиваль, байқау, слеттер мен конференциялар, қалалық кәсіпорындар мен мекемелердің мерейтой кештері өтетін бірегей мәдени орталық. Мәдениет сарайында 21 көркемөнерпаздар ұжымы, қызығушылықтары бойынша 11 клубтық құрылымдар бар. Атап айтар болсақ, «Магнитка» ардагерлер вокалдық ансамблі, «Гюэль» үлгілі би

ансамблі, «Муравейник» балалар театры, «Сплав» халықтық фото клубы, «Ронд» үлгілі спорттық-бал би студиясы. Соның ішінде оннан астамының «Халық» және «Үлгілі» атақтары бар, атап айтқанда: «Берегиня» орыс әні Халық ансамблі, «Современник» халық театры, «Красная гвоздика» Халық ардагерлер хоры, «Сплав» Халық фото-клубы, «Арабекски» - үлгілі би театры, «Вдохновение» үлгілі вокалдық-хореграфиялық ансамблі, «Глория» - үлгілі би ансамблі, «Гюзель» Үлгілі хореграфиялық ансамблі, «Ронд» үлгілі сәнді спорт биінің клубы, Үлгілі эстрадалық балалар студиясы.

Теміртау Мәдениет сарайы - бұл металлургтер қаласының шығармашылық орталығы. Еліміздің болашағы жас жеткіншектер десек, оларды тәрбиелейтін, мәдениетке үйрететін, ақыл-ойын дамытатын, өмірде өз орны бар тұлға болып қалыптасуы жолында балалар театрының ролі орасан.

ТҰҢҒЫШ ПРЕЗИДЕНТ АТЫНДАҒЫ ТАРИХИ-МӘДЕНИ ОРТАЛЫҚ

Тұңғыш президент атындағы тарихи-мәдени орталық. Алтындалған алты залдан тұратын алып ғимаратқа енген бетте Тәуелсіздікке қол жеткізгеннен бергі Қазақстанның еркін де асқақ рухы алдыңыздан қарсы алады. Көз алдыңыздағы әрбір экспозиция Қазақстанның барлық жетістіктерін ашып көрсетуге мүмкіндік беріп тұрғандай. Биік қабырғаларға салынған әрбір сурет бейбітшілік сүйгіш, гүлденген бүгінгі Қазақстанға арналғаны анық. Витриналардағы мемлекеттің маңызды белгілерінен бастап, ұлттық валюта - теңгенің тұңғыш шығарылымы дейсіз бе, жалпы Қазақстанның жаңа тарихының оқиғалары түгел баяндалған бірегей жәдігерлер жанды толқытпай қоймайды. Орталықтың оң жақ залына өткенде алдымен Н.Назарбаевтың оқушылық және студенттік жылдары туралы баяндайтын фотосуреттер, Мактау қағаздары және «Доменстрой» құрылыс басқармасына жұмысқа берілген жолдамамен таныса келе, «Мұнда еліміздің екпінді құрылысы - Қазақстан Магниткасы бой көтеруде»

деп жазылған қызыл қақпа бар. Жаңағы қызыл қақпадан өткен бетте алдымыздан өткен ғасырдың 50-жылдарындағы газеттер мен плакаттар ілінген жарнамалық қысқа бағана тұрады. Сондай-ақ, витриналарға Қазақстан Магниткасының

құрылысшылары бос уақытында пайдаланатын заттар, айталық Нұрсұлтан Назарбаев пен онын курстастары бірігіп сатып алған шахмат, домбыра, сырнай да сақтаулы тұр екен.

Келесі зал металлургиялық өндірістің атмосферасын елестетіп, келушілерде кәсіпорынның ішінде жүргендей әсер қалдырады. Фотоматериалдар мен құжаттар Карметкомбинат пен Теміртау қаласының XX ғасырдың жетпісінші жылдарындағы даму тарихын ашып көрсетеді. Экспозициялық тумбаларда Н.Назарбаевтың әртүрлі кезеңдердегі қызметіне байланысты құжаттар берілген. Бір сөзбен айтқанда, бұл мұражайға бас сұғып қана қоймай, бастан-аяқ аралап, қосымша керек ақпараттарды әр бөлмеге қойылған ақпараттық панельдерден маңызды саяси оқиғалардың хронологиясын біле алады екенсіз.

МАҚАЛАЛАР ТІЗІМІ

Актер елуге келді [Мәтін]: [Теміртаулық актер Владимир Хомутов туралы] // Орталық Қазақстан. - Қарағанды.- 2017.- 7 ақпан (№15).- 6 б.

Алтайбаева, С. "Керемет" театры үздік шықты: ["Әлем" балалар және жасөспірімдер орталығының "Керемет" театры] / С. Алтайбаева // Құрыш қала. - Теміртау.- 2014.- 16 мамыр (№20).- 4 б.

Алдашева, Р. Металлургтер қаласының шығармашылық орталығы [Мәтін]: [Теміртау мәдениет сарайына 50 жыл] / Р. Алдашева // Egemem Qazaqstan.- 2022.- 16 сәуір (№41).- 5 б.

Алдашева, Р. Теміртау Мәдениет сарайына - 50 жыл [Мәтін]: [қалалық Мәдениет сарайына 50 жыл] / Р. Алдашева // Temirtau tynysy.- 2022.- 9 қыркүйек (№10).- 1, 5 б.

Алтабаева, С. Теміртаудың тамашасы - қысқы бақ [Мәтін]: [Тәуелсіздігіміздің алғашқы жылдарында қаламызда жаңа мәдени нысан "Қысқы бақ" ашылды] / С. Алтабаева // Теміртау.- 2011.- 17 тамыз (№33).- 3 б.

Асан, М. Тұңғыштарға тұғыр болған Теміртау [Мәтін]: [Тұңғыш Президент тарихи-мәдени орталығы жайында] / М. Асан // Егемен Қазақстан.- 2017.- 1 желтоқсан (№232).- 10 б.

Атабекқызы, Ү. Көз сүйсініп, көңіл қуанады [Мәтін]: [әкімшіліктің басшылығымен ескі қаладағы саябақ қалпына келтірілді] / Ү. Атабекқызы // Отан-Заман.- 2018.- 22 тамыз (№31).- 3 б.

Әбілда, Қ. Жаңа жұлдыздар жарқырайды [Мәтін]: [Теміртау қаласының 74 жылдығына орай, республикалық "Жұлдыз-

2019" эстрадалық ән байқауы өтті] / Қ. Әбілда // Egemen Qazaqstan.- 2019.- 7 қазан (№193).- 16 б.

Әбілда, Қ. "Қысқа бақта" шеффлера гүлдеді [Мәтін]: [Теміртау қаласындағы "Қысқы бақ" жайлы / Қ.Әбілда // Егемен Қазақстан.- 2018.- 7 ақпан (№26).- 12 б.

Бекбосынқызы, С. "Вдохновение" Сочиден оралды [Мәтін]: ["Вдохновение" ансамблі Қара теңіз жағалауындағы байқаудың жеңімпазы атанып оралды] / С. Бекбосынқызы // Отан-Заман.- 2018.- 7 қараша (№42).- 12 б.

Жақыпқызы, Р. Өткен күнде белгі бар [Мәтін]: [қалалық тарихи-өлкетану мұражайының ашылғанына 40 жыл] / Р. Жақыпқызы // Құрыш қала. - Теміртау.- 2013.- 8 қараша (№45).- 11 б.

Имаш, Е. Қысқы бақтың кереметі [Мәтін]: [Теміртау қаласындағы көрікті орынның бірі -Қысқы бақтың ашылғанына 30 жыл болды] / Е. Имаш // Ortalyq Qazaqstan.- 2023.- 26 қаңтар (№9).- 4 б.

Қалқаманұлы, Н. Мәдениет майталмандары марапатталды [Мәтін]: [Мәдениет және өнер қызметкерлері күніне орай мәдениет саласының үздіктері қала әкімінің сыйлығын иеленді] / Н. Қалқаманұлы // Temirtay tynysy.- 2023.- 26 мамыр (№15-16).- 7 б.

Қалқаманұлы, Н. Мерейтойдағы мерейлі іс [Мәтін]: [алғашқы қазақстандық болаттың 75 жылдығы мен Теміртаудың 74 жылдығы қатар тойланды] / Н. Қалқаманұлы // Ortalyq Qazaqstan.- 2019.- 8 қазан (№111).- 3 б.

Қала тарихынан мәлімет:қол жеткізу режимі: [электронды ресурc] https://qazir.kz/article/Temirtau_kalasy

Серікбай, А. Қарашаңырақтағы мерейлі мерейтой [Мәтін]: [Теміртау қалалық мәдениет сарайының 50 жылдық мерейтойы атап өтілді] / А. Серікбай // Temirtay tynysy.- 2022.- 16 қыркүйек (№11).- 4 б.

Тәуелсіздік тартуы [Мәтін]: [Тәуелсіздігіміздің 20 жылдығы қарсаңында қаламызда тұңғыш Президент тарихи-мәдени орталығы ашылды] // Теміртау.- 2011.- 9 желтоқсан (№48).- 1 б.

Тәшімова, М. Бүлдіршіннің көңілін баураған театр [Теміртау қалалық балалар мен жасөспірімдер театры туралы] // Театр кз.- 2014.- №3.- 43-49 б.

ОК: Победа көшесі, 12 үй
телефоны: 8(7213) 98-47-60
ОК сайты: www.kulturatem.kz
e-mail: tcsqb@mail.ru